

tří direktorovi, že mizerně platí a ať si to dělá za těch pár krejcarů sám."

Cirkus má desítky očí a polovinu úst. Cirkus má desítky jazyků a dvakrát tolik uší. Cirkus má tisíce ozvěn. Vencovi roste panděro, špitála maněž. Lola ho trápí hladu, drčel pokladní vůz. Venca zahájil hladovku, protestoval buffét. U Fikrlů byl rámus, ozývalo se mezi vozy stonásobnou ozvěnou.

"Vypadáš opravdu znamenitě, Venoušku," odvážil se Pepík Vaňasek, když byl potkal Vencu jednoho dne u zvěřince. Venca to má u něho schováno, jak ho tenkrát odbyl. "Svědčí ti to báječně," pravil Pepík s vážnou tváří, čekaje, jak na něho Venca spustí. Leč nic takového.

"Vidíš, Pepíku," začal Venca vláčně a chvějícím se hlasem. "To je právě to neštěstí, že vy si myslíte, bůhví jak se nemám. Vždyť já se ani nenajím, Pepíku." Něco se ve Vencovi zlomilo a muselo to ven. "K snídani mám jenom odtučňovací čaj. A jak zakrojím trochu hlouběji do chleba, už po mně kouká. Přitom říká sladce: „ne, že bych ti to, Venoušku, nepřála." Ten dobytek ve zvěřinci se má, Pepíku, líp než já. Alespoň se nažere. Měsíc jsem už neviděl knedlíky —"

"Aspoň se můžeš najíst masa," vyškliboval se Pepík.

"Ještě si ze mě dělej blázna," vyčítal Venca. "Vždyť mě ani vyspat nenechá, abych netloustl. To jsou věci, milej Pepíku. Někdy mně je všelijak."

Venca kývl na pozdrav a kvapně odešel.

Toho večera nastoupili 2 Carossi do

čísla jako kdykoliv před tím. Lola ustálila žebřík. A Venca se vydal na svou denní pouť. Hladce předvedl své triky. Ale stojku na vrcholku žebříku vytáhl už s viditelnou námahou. Funěl, že to bylo na orchestru slyšet. Muzikanti sledovali výkon se zatajeným dechem. Něco viselo ve vzduchu.

Zrudlý a zalit potem zavýšil se Venca nohama na nejvyšší příčce. Chvěl se na celém těle. Neovládl svoje pohyby a nepřičetně tápal po žebříku. Lola vidí jeho úzkost a snaží se podepřít svého partnera širokým úsměvem. Leč Vencův vytřeštěný zrak už nevnímá. Jen kruhy vidí. Mnoho kruhů... Červených, modrých a žlutých. Žebřík se prudce zakymácel. Lola vykřikla. Přiskočil rekvizitář.

Pozdě... Lehátko se váli po zemi. A Venca, vpleten do žebříku jako oběť španělské inkvisice, zmítá se v pilinách. Lola utekla.

"Ajne katastrofe!" zvolal František Havel na orchestru.

"Ten to schytá," projevili upřímnou soustrast Pepík Vaňasek.

Dole v maněži se rozpačitě klaněl 1 Carossi.

Na orchestru zazněla hřimavá tuš.

Cirkus není intimní prostředí. Cirkus je prostředí akustické. Stovkami ozvěn se zvěst odraží od každého vozu.

Takhle to nemůže zůstat, naléhá paní pokladní. Ať se vrátí k muzice, radí provozní vedoucí. Měl by užívat karlovarskou sůl, doporučuje buffétář. Já bych nechal udělat širší žebřík, pošklebuje se stanmistr.

Vencovi z toho šla hlava kolem. Bylo mu úzko. Potřeboval se světit. Chtěl si postěžovat. Zatoužil po vlídných slovech. A vzpomněl si na staré kamarády. Přišel k Pepíkovi do vozu; ale nevěděl, jak do toho.

"Něco tě trápí, vid Venoušku?" ujal se ho dobronmyslný Pepík.

"Však už beztak všechno víš," — povzděchnul si Venca.

"Inu, vím, chlapče. Však si už o tom nějakot povídaly opice ve zvěřinci."

"Co mám dělat, Pepíku? Co bys radil?"

"Murdijé, Venco — to bude těžký. Co tě mám radit," nasadil Pepík vážnou notu. A na chvíli se zamyslel. "Že byste nechali toho žebříku?"

"To půjde těžko, Pepíku," uznal Venca po krátkém uvážení. "Lola si na tom čísle náramně zakládá. A rozhodně od něho neupustí."

"A co rozvod?" tůkne Pepík zlehka.

"Ani za nic," vyskočil Venca. "To radši, já nevím co — To bych radši nejedvůbec." A rozechvělým hlasem jal se Pepíkovi líčit, jak se mají s Lolinkou strašně rádi. A všechno by to bylo jiné, kdyby mezi nimi nestál ten zatracený žebřík.

"Murdijé, tak ho dejte do sběru," rozzlobil se Pepík.

Oba mlčeli. Pepík vytukával na stůl neznámý pochod. A Venca zarytě hleděl na zašlou podlahu. Náhle Pepík prudce vstal. Rozkročen a s rukama v kapsách postavil se před Vencu.

"Hele, Venco," povídá, "a kterak by to bylo, kdybys s námi zase stavěl a boural? Tobě by to prospělo a nám by se to taky hodilo. Je nás teď o jednoho míň. A nebýt se, že by se Lola zlobila, kdybys jí každé měsíce přinesl káži za stavění —"

Byla to znamenitá rada. Venca zase stavi a boural. Hned to z něho arcíř nespadlo. Však to taky najednou nenarostlo. Ale už po třetí bourače si Venca liboval, že může pohodlně dopnout kalhoty. Muzikanti si pochvalují, že mají vydatného pomocníka. A Lola je šťastná, že 2 Carossi zůstanou zachováni.

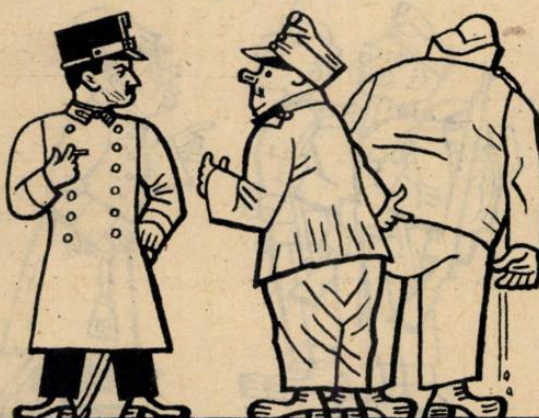
NAPSAL STANISLAV BUBENÍČEK
KRESLIL EMIL KOTRBA

OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA VE SVĚTOVÉ VÁLCE

Podle Jaroslava Haška vypravuje a ilustruje Jos. Lada.

1. Na nádraží v Budapešti objevil se pojednou před nadporučíkem Lukášem Švejka s nešťastným Balounem. Baloun se celý třásl. "Poslušně hlásím, pane oberlejtant," meldoval Švejk, "vy jste dal rozkaz, aby vám, až přijdeme do Budapešti, přines Baloun tu játrovou paštiku. Já jsem tu vaši paštiku, bohužel, sežral. Sežral jsem ji," mluvil dál Švejk, "poněvadž se mohla zkazit. Já jsem čet několikrát v novinách, že se celá rodina otrávil játrovou paštikou. Jednou na Zderaze, jednou v Berouně nebo v Táboře. Játrová paštika, to je nejhorší převít..."

2. Baloun se postavil stranou a vrhl v krátkých přestávkách. "Co je s vámi, Baloune?" — "Ble-ble-ju, pane obr-é-é obrlejtant é-é, já ji sežra-é, sám-é-é!" Z Balouna šly ven i kousky staniolového obalu. "Jak vidíte, pane oberlejtant," řekl Švejk, neztrácejí duševní rovnováhu, "vona taková každá sežraná paštika vyjde ven, jako volej nad vodu. Já jsem znal jednoho sluhu, ten, když si ho úředníci posílali pro jitrnice, tak je páral nožem a díry potom zalepoval englišflastrem, kerej ho stál při pěti jitrnicích víc..." Nadporučík Lukáš mávl rukou a odešel.

3. Ve vagóně, kde seděl Švejk s účetním šikovatelem Vaňkem a telegrafistou Chodounským, mluvilo se o vypovězení války Itálií. "Teď bychom potřebovali nového Radeckého," vykládal Švejk, "ten už byl vobeznamenej s tamější krajinou. Vono to není jen tak lehký, vlézt někam. V jedny knížce to bylo vo Radeckým popsáný, jak utek vod Santa Lucie a Taliáni jak taky utekli a jak teprve druhý den vobjevil, že to vlastně vyhrál, když tam Taliány nenašel!" Šikovateli Vaněk míní, že válka s Itálií přinese různá překvapení, poněvadž se Rakousko bude mstit.

4. "Vono se řekne," usmál se Švejk, "pomstít se. Na Vinohradech chodil jeden ouředníček do výžepu v Krameriově ulici. Tam chodil taky nákej pán a ten pořád chtěl, aby si ten ouředníček dal analyzovat moč. Pořád za ním lez, až ten ouředník ho poslal k jednomu domovníkovi. A von ten pán tam šel a chtěl za to šest korun. Ale domovník vyskočil, popad bejkovec a toho pána hnál po ulici. A když toho domovníka strážníci chytli, tak von řval: Já vám dám, pacholci, mně analyzovat moč! A dostal šest měsíců pro urážku stráže."

5. "Teď, když máme novou vojnu," mluvil zase Švejk, "tak se bude muset šetřit s municí!" — "Já mám jenom strach," řekl Baloun, celý se třesa, "že kvůli tý Itálii budou menší porce." — "To všechno může být," řekl účetní šikovateli Vaněk, "poněvadž teď se to naše vítězství nějak protáhne." Baloun mezitím usilovně přemýšlel a nakonec se otázel: "Prosím, pane rechnungsfeldwébl, vy tedy myslíte, že kvůli tý válce s Itálií budem fasovat menší mináž?" — "To je na bílé dni," odpověděl Vaněk. "Ježíšmarjá," vykřikl Baloun zoufale a tiše sklonil hlavu.

6. Ve štábním vagóně mluvil o válce s Itálií stále jen poručík Dub, v civilu profesor češtiny. "Já jsem na konci školního roku, těsně před válkou, dal svým žákům slohový úkol: 'Unsere Helden in Italien von Vienza bis zur Custozza oder Blut und Leben für Habsburk!'" dodal blbeček Dub slavnostně. Odmíchl se, čekal, co tomu řekne hejtman Ságner, ale ten, dívaje se do Pester Lloyd, řekl: "Tak vida, ta Weinerová, kterou jsme viděli v Brucku vystupovat pohostinsky, hrála včera zde na scéně Malého divadla!" Tím byla zakončena debata o Itálii ve štábním vagóně.